

Slavka Daković
HAIKU MOZAIK

Izdavač:
Štamparija „Obod” A.D. Cetinje

Za izdavača
Slobodan Borozan

Recenzent
Zoran Raonić

Tiraž:
250

Štampa:
Štamparija „Obod” A.D. Cetinje

Slavka Daković

HAIKU MOZAIK

HAIKU MOZAIK

AKORDI

Znaš, moja duša
na srodna treperenja
pjeva i plače

*

Kiša rominja
Slušam davnu sonatu -
Kakva muzika!

*

Vjetar dok cvili
negdje violina jeca
melodiju noći

*

Flauta sirene.
Osmjeh na usnama,
vlati uzdrhtale.

*

Otvoraju se -
gitara dok treperi,
dveri vječnosti.

*

Pjesma slavuja
najljepša je muzika -
razgali dušu.

PAHULJE

Zvijezde nježne
crtaju naša okna
novim kolažom.

*

*

Duboki uzdah.
Bijeli oblak sipa
igru leptira.

*

Uz naša srca
cvjetovi se svijaju
Plavi kolaži.

*

Nečija suza!
To mene izabrala
za svoj počinak.

*

Sad je na dlanu -
sad trepavice ljubi
na usni cvjeta.

*

Nebesne visine.
Pozdrave mi donose -
čežnju svemira.

*

Srebrni veo -
na lipama blista
osmjeh čistote.

*

Prosuti sedef
skupljaju djeca
u drvoredu.

*

Davna snivanja
ponovo zablistaju -
kao svitanja.

NESANICA

Duboko u noć
breze se razigrale
u mojoj glavi.

*

Ne budi me
iz tolike daljine -
koja nas spaja

NA PERONU

Vozovi zvone
dok prolaze kroz noć -
osmjesi i suze.

*

Pusti peroni -
neke sreta daljina,
neki čekaju.

*

Pejzaži sjetni.
Pogledi traže dugo
mahanje ruku.

*

*

Odlete ptice,
ostavljaju gnijezda
i nostalgiju.

DO SUNCA

Dok oči pamte
draži ove ljepote -
rađa se pjesma

*

U svakom stihu
melanholija čili -
radost svitanja.

*

Na horizontu
prosuta zrnca nara
u purpuru.

*

Rumeni zraci
zaljubljeni u zoru
zapale vatru

*

Tada žaluzine
lagano zatrepere
zrakama sunca

GOZBA

- Šta kuvaš, mama?
- Koprive sine, kuvam,
boli me duša.

*

Brzo će pazar,
biće cukra i soli
i tebi rogač.

*

Ispeći ćemo
onaj veliki krompir -
sestri i tebi.

ZALAZAK SUNCA

Na zapadu
zapaljena nebesa,
vatra u srcu.

*

Krupna narandža
u zagrljaju mora,
čamac iz snova.

*

Sjaj u sutonu
rascvjetava bulke.
Rumenu nježnost

*

Požar na moru.
Čarolija smiraja
omami čula.

*

Zlatni vrč vina
na modrom platnu -
ukus zanosa.

SKRIVENE ČINI

To morska vila
umiva svoje lice -
ne diše riva.

*

Kosa zablista
neprebrojem zvijezda
u magnovenju.

*

Tajna uz tajnu
u dubinama mora -
skrivene čini.

*

Pjesma sirena,
dok zavodi mornare,
šumi baladu.

ŽMURKE SA ŽIVOTOM

Dok smo čekali
onaj pravi trenutak,
došla kajanja.

*

Život je žurio,
sada živimo sjećanja -
vječita varka.

*

Duge su staze
kojima se sretamo,
kratke radosti.

*

Zaborav briše
tugu dugih čekanja,
žive trenuci.

*

Život sad vraća
naša davna raskršća
kao sretanja.

MJESEC

Taj srebrni broš
na tamnoj svili noći
uzbudi čula.

*

Zna mnoge tajne -
u zasjenima tihim
strasne šapate.

*

Zvijezde za njim
luduju sve na svodu -
neke padaju.

*

Blistavo lice
ogleda se u vodi,
duboka čežnja.

*

Sad je zlatan srp
što sazvježđa užanje
zvjezdano snoplje.

*

I svoje čini
djevojkama podari,
skrivenoj želji.

*

Sve do mijene
zvjezdana livada
srebrom je okićena.

*

Pa čuva tajne
u krošnji naše bašte
duboko u svemiru.

*

Mjesec medaljon
na grudima noći,
slika iz snova.

BURA

Škripanje škura
i krik galeba u noći -
jogunasto more.

*

Udara hridi
palme se savijaju -
ta bura noćna

*

Ribarsko seoce.
Čeka svoje sinove,
krpeći mreže.

*

Svjetla trepere -
dok svunoć klaparaju
zvonki lastari.

*

Bura bere sa
zamršenih balkona
barjake bilja.

*

Mami me more.
Galeba krik me prene
na hrid doziva.

PREPOZNAVANJE

Pas lualica
pomno prati prosjaka -
prepoznavanje.

*

Možda osjete
tugu jedan drugoga -
igra sudbine.

*

Možda dijele
sljedeću milostinju -
ako je bude.

*

Možda će neko
dovršiti baladu
iz čista hira.

JUTRO

Plavi koluti
oboje jutarnji san -
dedov ritual.

*

Čeljad se bude
uz propirenu vatru.
Toplina doma.

*

Prvo se budi
lula, zatim ognjište -
vatra pucketa.

*

Zapretani žar
oživi iz pepela
na radost dece

*

Sa kućnog praga
snove minule noći
doziva Sunce.

METAMORFOZA

Uvele ruže
kao usahle suze -
dah prolaznosti.

*

Jedinstvo čine
i preci i potomci
u bivstvovanju.

*

Vidljive stvari
postaju nevidljive -
metamorfoza.

*

Prosine osmjeh -
radost u uglu usne,
zrak sunca oku.

*

Svi treptaji
pod vodenom površi -
sjev kupačice.

*

Drhti list lipe
treperi u mom srcu -
dolazi jesen.

*

Svih boja ima
nad glavama ljudi -
dok nebo roni.

ORAO

Car sam visina
sa litice uzlijećem
u plavi beskraj.

*

Šestarim dugo
tvojim vidokrugom
mamim poglede.

*

U visinama
volim da nadlijećem
ostale ptice.

*

Rep vjeverice.
Sijaju dva klikera
krcka se lješnik.

*

Vjeverica sam.
Nagovještavam sreću
i vedrinu.

*

Crne tufnice
na crvenkastoj svili -
bubamarina krila.

*

Kuda poleti
djevojke pogled -
tamo je dragi.

*

Nebesni sijev.
Svjetleća planina -
moć Gromovnika.

*

Ponekad tako
dogodi se pogrešan
dan, i lud vjetar.

*

Izbjeći tamu
sred slijepe ulice
i naći svoj put.

*

Čovjek se stače
u ulične žamore -
skriva samoću.

U NOĆI

Gledaj kako noć
zvjezdani modri veo
tka vidokrugom.

*

Od slatke jeze
sva vasiona drhti
u mojoj duši.

*

Ovu opojnost
pretačem u pjesmu
tvoju intimu.

KAO CVIJET

Ponijeću te
u pogledu ko cvijet,
kao sav svijet.

*

Tvoja blizina
srce moje otvara,
cvijet na suncu.

*

Srebrni bljesak -
u žuboru fontane
tvoji osmjesi.

*

Kap pelima -
ako znaš pravu mjeru,
kaplja je meda.

SLIKA

Ptica sa slike
Već raširila krila -
leti van rama.

*

Krošnje drveća
osluškuju cvrkute,
prate ih šumom.

*

Sunce pozlati
prozračnost vodopada
dok zapada.

*

Pogled se zari
ljepotom krajolika,
u zanos laki.

JASIKA

Trepere vječno
Drhte njihova srca -
dodirnu dušu.

*

Sjaje u rosi
nepregledni dragulji -
bojama duge.

*

A kada jesen
srebrna srca rani -
zadrhte grane.

*

Jasika seli
u pjesmu ili sliku
da zatreperi.

MORE

To nije voda
To je plava planeta
božanstvu nalik.

*

Oluje i bure -
nepisani zakoni
oseke i plime.

*

Mnoštvo stanara
od školjke do ajkule
uživa ovdje.

*

Pjesnik i slikar
nadahnuća duboka
u moru traže.

*

Mornare mami
sirenama svojim
i nepregledom.

*

Bijela jedra
i mnoštvo galebova
pozdravlja more.

*

Znaju mu čudi
delfini i mornari,
krotko je more.

*

Goleme hridi
pamte drevne legende
o snazi mora.

*

Velike tajne
svetionici pamte -
ljubavi skrite.

*

Magičnu snagu
u dubinama svojim
sakriva more.

*

More pjenuša
talasi se propinju -
strepe ribari.

*

Potom se stiša
blistavo ogledalo -
svjetlost zanjiše.

*

Melemno more
ljubi svoje obale -
nudeći čari.

*

Magične snage
u morskim dubinama -
vjerujem ima.

TREPERENJA

LJUBAV

Sunce u oknu
mislim tvoji osmjesi -
meni namijenjeni.

*

Spona vjernosti,
amajlija o vratu,
tvoj dar vječnosti.

*

Nema daljine
koju stigli nijesmo,
bar na ovoj obali.

*

Čuješ li sada
vrbe sa druge strane -
prostor nas spaja.

*

Molitve blage,
tiha pjesma andjela -
drhtaj svijeće.

*

Između nas su
svi nerečeni snovi -
spona života.

*

Hvala ti, bože,
koliko si još slutnja -
san prisutnosti.

*

Misli ti kruže
srce lišće jasike -
kušaš slast bola.

*

Rastu nemiri.
Osmjesi zagonetni -
istog značenja.

*

Vidici plavi
prospu sunčana snoplja -
zovu zabrani.

*

Lahori laki
odvode me u snove -
tebi se vraćam.

*

Stapam se u san,
u srce galaksije,
u zov svemira.

*

Moji snovi
konjici lakokrili -
druga obala.

*

Tajna u granju
zatvara svoje kapke,
vlati joj zalog.

*

Misli mi bježe
u krug se stalno vrte -
prsten vječnosti.

*

Ja sklapam kapke -
ti mi na trepavici
odvodiš snove.

*

Mrsim nit po nit.
Još jedna noć bdjenja
za snoviđenja.

BREZA

Cetinjske kiše
šume danju i noću -
pjesma u meni.

*

Nedostaju mi
horizonti daleki -
prostor visina.

*

Vrati mi moj san
onu tajnu oazu -
našu tišinu.

*

Otiču vode
slutnje talasaju -
moja snivanja.

*

Listaju laki
srebrni sedefasti
Grane drhtaji.

*

Mala mansarda
zvijezde na dohvatu -
osmjesi neba.

ZVIJEZDE

Sad smo sjaj oka
sad tajanstvo svemira -
dubina sna.

*

Dijadema smo.
Igra svjetlosti noću,
slutnja magična.

*

Arabeske smo,
snovi u snu samsare,
simbol beskraj.

*

Drhtaji smo neba
prostranstva zagonetna,
eho galaksije.

*

Sedefasti san
zagonetnog buđenja -
čežnje odbljesci.

*

Mjesec u granju -
dok fontana žubori
biserno snoplje.

NA BALKONU

Posmatram laste,
gnijezdo na balkonu -
radost života.

*

Koliko leta
dugog i neumornog -
do malih krila.

*

To lasta hitra
na svaki zijev tu je -
za gladno ptiče.

*

Srebrnim srpom
slaže nas u otkose
tišina noći.

*

Nježnost behara
voćnjake zakudravi,
kaplja mirisa.

*

Potočić šumi
sa kamena na kamen -
za beskrajnu žeđ.

*

Zagrljaj brvna
dvije pružene ruke,
poljupci meki.

*

Osmjesi rose
u sunčana buđenja,
na licu vlati.

*

Od prvog plača
do posljednjeg smiraja -
život između.

*

Usamljen cvijet
u kamenjaru vene -
lijep do bola.

*

Latice nježne
sočna čašica meda
na usni vjetra.

*

Jedni u kolu
drugi okolo poju -
zatim se zamijene.

*

Htjeli su nebesa,
spleli se u nedohvate -
u svoju mjeru.

U NOĆI

Na plavoj svili
vjetar nosi konfete,
radost u oku.

*

San srebrom veze
sazvežđa na jastuku -
beskraj nebesa.

*

Dok mjesečina
prosipa svoje čini,
zovu iskoni.

*

Dubina neba
nudi svoja predvorja -
slutim tajanstva.

*

Mjesečina me
nitima zaodjene -
srebrni veo.

*

Obasjaju me
mjesečeve blagosti
novi vidici

*

Cvjetaju trešnje
nježnost prvog leptira -
puhor na dlanu.

*

Noć već oblači
pončo od tamnog tila -
čežnja mjeseca.

PREDJELI

Sva naša brda
na svojim ramenima -
drže nebesa.

*

U gori drhtaj -
hitronoge srne,
plaha ljepota,

*

Vjetar u granju -
zanosna melodija
budi sjećanja,

*

Kakav bjelutak
daleko, na obali...
djetinjstvo naše!

*

U rana jutra
ruke se naše šire -
zovu daljine.

NARCIS I

Bokori cvjetni
u plavet zagledani.
Osmjeh proljeća.

*

Svud se osjeća
prozirne draži sjeta -
i narcis cvjeta.

*

Pokloniću im
divljenje iz dna duše -
neka pjevuše.

*

Sjećanje biću,
piću sa tog izvora -
jutra već sviću.

*

Rumeni cvijet
zatravljene obale
budi u meni.

NARCIS II

Oslušni ptice -
jesen nekad podrani
napravi previd.

*

Kakva ljepota
i kako je doseći -
osmijeh u suzi.

*

Ptice u letu.
Latice na dlanu -
nježnost u vodi.

*

Mame me rose
u zagrljaj jutra
koje me svane.

*

Kaplja mirisa
prva bolna snivanja,
odraz jezera.

NARCIS III

Sunčana koplja
sijev modrim gorama
radost u srcu.

*

Ne možeš stići
tajanstvo svoje sjene -
Vječitu čežnju.

*

Podari mi bar
zagonetni sjaj oka
da u njem venem.

*

U sjaju zjene
rukovet uspomene -
umjesto mene.

*

Podariću ti
svu zvjezdanu ljepotu -
svjetlost u oku.

Dodir tišine

LATICE

Jezeo spava.
Na mom pruženom dlanu
venu lotosi.

*

Mirišu lipe
sjećanjema dalekim -
dubina cvjeta.

*

Palim svijeću.
Tajanstvom noćnim tihim
snove ti slutim.

*

Na horizontu
zvijezde naših suza -
vlat me miluje.

*

Srebrna grivna,
ukras prvog svitanja,
školjki na dlanu.

*

Zanosne draži
tog prividnog tajanstva -
ožive snove.

Vozovi isti,
pusti peroni zvone.
Kome se vraćam;?

*

Poznata slika:
lišće na trotoaru -
jesenje zlato.

*

Krin sam na vodi
bjelina čedna blista -
pogled me bere.

*

Sniježne draži,
bjelina čedna blista -
pogled zanosi.

*

Sniježne draži,
čistota čedna meka,
crni biseri.

*

Plave dubine -
usnulih mornara zov,
pjesma sirene.

*

U oku jezera
ogledam svoje lice -
narcis u travi.

*

Kap po kap rosi,
krugovi blješte vodom,
prsten se zlati.

*

Bulevarima
odzvanjaju koraci -
osama neka.

*

Demoni mame
anđelolikim snima -
zov na pomolu.

*

Igrale vile
ognjenim mačevima.
Munja u kolu.

*

Dan sklapa dveri,
oboji moje snove.
Bdije tišina.

*

Ja sklapam kapke.
Ti mi na trepavici
odvodiš snove.

Treperi lišće.
Na vjetru drhti breza
u mom srcu.

*

Cvjetaju trešnje.
Bijela nježnost sanja
leptira u travi.

*

Trepet maslačka -
nad raširenom zjenom
dašak svježine.

*

Različak sanja
srebrne kapi rose -
osmjehe jutra.

*

Nježna stabljika
plete na povjetarcu
dodir tišine.

ŠKOLJKA

Sad san sam samo -
u srcu mi biser spi
more me šumi.

*

Zagrljaj zove
na usidrene lađe -
neko još čeka.

*

Ne beri cvijet!
Kad spane prva rosa,
latica vene.

*

Niska bisera
blistava na mom dlanu -
osmjeh još čedan.

*

Probudi me kad
sred jezera pun mjesec
ogleda lice.

*

Na dohvat neba
lasta gnijezdo traži.
Daleki dome.

*

Vidik ti pusti:
tri usamljena mosta -
naše raskršće.

*

Krilo galeba
zvoni pod mojim rebrom.
Samoća boli.

*

Moja rijeka
ode podzemnim tokom -
postadoh obala.

*

Crno vino briždi -
u našoj vreloj krvi
feniks krilati.

*

Bulevarima
odzvanjaju koraci...
usnuli grade!

*

Cvjeta mimoza:
Hiljadu malih sunaca
u februaru.

*

Razvigor budi
uspavane pupoljke
iz dubokog sna.

*

Pod našom strehom
lasta našlaa sklonište,
gnijezdo svija.

*

Sunce pomalja
svoju lijepu glavu
osmjehom jutra.

*

Na horizontu
blista, bojama duge,
široki osmijeh.

*

Aprilska kiša
kupa prve latice -
poklon proljeća.

*

U mom prozoru
stari hrast njiše grane -
ptičiji zavičaj.

*

April oblači
zelenu pelerinu
šumi i polju.

*

Kapljom mirisa
ljubičicu u žbunju
budi proljeće.

*

Igra leptira
zanosi cvjetove
u našoj bašti.

*

Različak nježni
prosine na suncu,
u plavom oku.

*

Bijeli oblaci!
To jato golubova
leti ka nebu.

*

Iz bare kreket
uspavljuje lokvanje,
a nigdje princa.

*

Zrikavca zrika
uzbudi moja čula -
probudi čežnju.

*

Rijeka teče
odnoseći poglede,
ostaju želje.

*

Cigansku čergu
beskrajnim drumovima
zovu daljine.

*

Bosonoga djeca
oko zapaljene vatre
počinju igru.

*

Sunce miluje
svojim zracima zlatnim
vrhove brda.

*

Tvojim pogledom
u sinjem ogledalu
trepte zvijezde.

*

Klizi u noći
„Vodena kočija”,
kao iz bajke.

*

Pravi dragulji -
dva peraška otoka
mame uzdahe.

*

Kameno more,
kolijevka vjekova,
naša povijest.

*

Tvoji pogledi,
pučina otvorena -
vjetar u jedra.

*

Miriše lipa,
golica mi nozdrve -
omama neka.

*

Mjesec u noći
zaljubljene u sjenci
sedefom kiti.

*

Postadoh suncokret -
okrećem se prema
svom Suncu.

*

Munja sijeva,
uznemirene ptice
slute oluju.

*

Ranjena srna
približava se čovjeku
da je izvida.

*

Breze pjevuše
poznatu melodiju -
pozdrav pjesniku.

*

Zujanje pčela -
sa cvijeta na cvijet,
pa u ulište.

*

Umjetnost pčele,
savršenstvo prirode -
blagoslov Božji.

*

Noć zaodjene
od zraka mjesečine
srebrni veo.

*

Odlazi ljeto -
uspavanku mi pjeva
šumom kiše.

*

U našem parku
kao zvijezde padaju
listovi kestena.

*

Narandže zrele
djeca pogledom beru
u tuđem vrtu.

*

Pješčane kule
na obali mora
zidaju djeca.

*

Niska godina,
brojanica u ruci -
odbrojavanje...

*

Konju u galopu,
na radost konjanika,
vjetar češlja grivu.

*

Na proplanku
mirisnog jagodnjaka
crvene perle.

*

Svitac u noći
oponaša zvijezde
kada padaju.

*

Čujem sjeckanje -
baštovan šiša baštu,
dotjeruje je.

*

U smiraj dana
cvijet sklapa latice,
tone u snove.

*

Lagano vene
poslednja hrizantema
u našem vrtu.

*

U tihoj noći
selo spokojno spava
do svanuća.

*

Jugo donosi
kišu s mirisom mora,
i nostalgiju.

*

Na zidu sjenke
izvode igrokaze,
po mjesecini.

*

Viju pahulje.
Na krovu se odžaćar
preruši u Snješka.

*

Osmjeh mladosti -
Tvoja fotografija,
u mom albumu.

*

Unuk poveo
svoga đeda u šetnju,
pa uživaju.

*

Svatovska pjesma.
U cetinjskom predgrađu
nečija svadba.

*

Krupne zvijezde
Lovćenu čelo ljube
i zraci sunca.

*

Nad njim i munje
ukrščaju mačeve,
a On postojan.

*

Prkosi gromu.
Kad ga oblaci skole,
odolijeva.

*

Katunsko more
dobije boje duge
kad dođe jesen.

*

Prati me mjesec
duž čitavog puta,
pita se gdje ću.

*

Trepte nad nama
zvijezde u noći...
Koja je naša?

*

Zaljubljeni par
obasja mjesečina -
blagonaklono.

*

Njihove sjenke
se grle, postaju jedna -
čari mladosti.

*

Djevojka kida
latice, i šapuće:
Voli, ne voli...

*

Dječak u čamcu
ogrlicu pravi od
snježnih lotosa.

*

Đeca jagode
nižu kao đerdane -
mirisni ukras.

*

Naši đardani
bojama kamelija
izvedre dane.

*

Vjetar talasa
mlado, zeleno, žito,
kao jezero.

*

Kiša šapuće
u oktobarsko veče,
na mom prozoru.

*

Ždralovi sele,
a moja strina više:
Na urivak, ždral!

*

Tvoj glas u vjetru,
u šumu kiše šapat,
u suncu osmijeh.

*

Sunce mi šalje
tvoje tople pozdrave
koji me usreće.

*

Pun mjesec blista
u krošnji naše višnje -
Mami me u noć.

*

Oktobar nosi
kišu, jedno sjećanje,
i žuto lišće.

*

Vjetar cijepa
karirane košulje
vitkim brezama.

*

Crveno lišće
vene na trotoaru -
rastanak boli.

*

U šumi šumi
lišće, koje obara
pozna jesen.

*

Na mom prozoru
nove kolaže crta
ćudljiva jesen.

*

Sniježnu bajku
ispisuje januar,
na radost djece.

*

Tek prvi snijeg,
mače lovi pahulje -
kao leptire.

*

Dok baka plete,
mače joj mrsi konce -
kotura klupko.

*

Par golubova
guguče na balkonu -
svoju romansu.

*

Pokisli vrapci
dživdžakaju u uglu,
kupe mrvice.

*

Ruža u rosi
kupa svoje laticice.
Miris se širi.

*

U dvorištu
pokoškala se djeca.
Pas ih razdvaja.

*

Ulište pravi
djed. Iz hlada druijena
pazi uljanik.

*

Zapjeva kokot
okrenut kućnom pragu.
Djed reče: Gosti!

*

Prozori vire
iz cetinjskih krovova,
kao kućice.

*

Otišla čerga.
Ostalo ugljevlje -
pogašeni žar.

*

Drumovi zovu
u nove avanture -
način života.

*

Miris djetinjstva
u staroj škrinji. Čeka
da ga otvorim.

*

Za sitan novčić
ulični nas svirači
rado zabave.

*

Mlad mjesec virnu
iznad krovova kuća,
i zasvjetluca.

*

U stari bunar
djevojka baca novčić,
zamišlja želju.

*

Vijugavi put
vodi kroz kameno more,
zove u goste.

*

Ranjenu pticu
njeguje djevojčica,
za let je sprema.

*

Gle, djevojčica
duva u maslačak i
glasno se smije.

*

Pronađoh pismo
i sasušeni cvijet -
spomen na tebe.

*

Iz sanjarenja
krik galeba me prene...
sjeća na tebe.

*

Bijeloj brezi
crni oblak prijeti,
nosi oluju.

*

Ko se to čuje?
Djetlić na stablu kuca,
otvara vrata.

*

Stado planduje,
čobanče svira frulu.
Ptice ga prate.

*

Gle, sunce prosu
niz rosnu poljanicu
mnoštvo dragulja.

*

Bijela rada
okupana rosom,
pozdravlja sunce.

*

Vilina kosa
zamrsi se na vjetru,
onako nježna.

*

U rano jutro
ruke se moje šire
ka novom danu.

*

Sad pelikani
na Skadarskom jezeru
baš uživaju.

*

Cvjetovi trešnje
opijaju mirisom
i zanose me.

*

Djeca vesela:
zlate se u voćnjaku
kajsije zrele.

*

Dozrela žita
savila svoje klasje,
puno zrnevlja.

*

Jesenje boje
u Vladičinoj bašti
prave izložbu.

Zoran Raonić: ŽMURKE NA ČISTACU

(Slavka Daković: Haiku mozaik; Recenzija)

Slavka Daković živi haiku. Da kažemo to što već za mnoge je kazano, s više ili manje opravdanja. U ovom slučaju to je očigledno. Jer samo sa tom dimenzijom iskrenosti može se napisati vrijedno trostišje koje zovu haiku. Zovu ga tako a da mnogi ne znaju šta je zapravo to haiku (ah, „krhko je znanje”), ali nam se uvijek mogu „dogoditi sanje”, kako to opet kaže onaj koji je na vrijeme spoznao da krhko je znanje, i zato se otisnuo putem sanja, putem umjetnosti, gdje krhkost je možda vrlina. Na tim stazama je negdje i naša autorka. Iako haiku govori o nečem što takvo jeste, znamo da i san je stvarnost i java, za onog koji zna da sanja, dakle nešto što takođe jeste takvo i nikako drukčije. Sve do nekog novog trenutka, koji je možda i u tom malopredašnjem trenutku, koji

je opet trenutak trenutka, više nego se to na prvi pogled da vidjeti.

Slavkino bavljenje ovim poetskim oblikom je došlo kao rezultat dublje potrebe da se bude dijelom prirode, dijelom svijeta oko sebe. Dama, u punom značenju tog pojma, rođena u Kobiljem Dolu kod Cetinja, ima još postanjem predispozicije da životnom stazom pronese smisao za opažaje sitnih treperenja vidljivog i nevidljivog svijeta. Zato ona u svojoj lirskoj poeziji ima tema i motiva koji se kod pjesnikinja ne sretaju često. Ljubav za nju je više od onog što se pod tim užim pojmom obično podrazumijeva. Takav tip ličnosti je srećniji od drugih, jer on uživa u malim stvarima, u izobilju svijeta koji nas okružuje na svakom koraku, ljubavlju prije svega, ako smo mi u njemu, ako smo dorasli da ga opazimo, da se s njim srastemo. Pa da cvjetamo, da uzliječemo, da se uznosimo, da živimo ljubav, poeziju prije svega. Ona, pedagog kakvog malo ima, kažu, znala je da djeci prenese ljepotu svih slojeva jezika i književnosti, kod nje i čas je bio poezija. Drugima je otvarala oči za svijet u njegovoj ukupnosti, da i onaj manje talentovan u svemu osjeti poeziju, pa joj nije bilo teško da neke od ličnih impresija prenese na papir i da ispiše jedno osobeno i vrijedno djelo. Tako je bilo i kad je izašla na haiku stazu. Stazu samo naizgled nepoznatu, nikako stranu. Nije joj

trebalo puno da prepozna glavni smjer te staze i da njime krene, da se privikne, pa i da na njemu pokupi darove okupljene u zbirci Haiku mozoik, baštu „razgranatih staza“, koju sada daje na uvid, smješta u ne malu baštinu crnogorske haiku poezije.

Iz ove zbirke progovara glas prefinjene lirske duše, glas koji čuje i kad ne sluša, glas koji postanjem priziva lirska treperenja, kroz sliku, kroz muzičke tonove prisutne svuda uokolo, kroz san, sjećanja, kroz jutro, večer, ponoć, kroz morski talas, kamen, kroz jedan zračak koji još nije ni odaslan a koji u toj dušici treperi kao struna kakve nebeske harfe. Samo tako se može prebivati u beskonačnom, samo tako beskraj traži nas. Ne rađaju se svi ljudi istima, hvala bogu, i dobro je da je tako, ali daroviti, kojih je jako malo, treba svoj dar da postave prema zvijezdi koja ih hoće, koja im je data. Pa da pjevaju, da pišu ono što im ona, njihova zvijezda, diktira, daje i nagovještava, ono što samo oni sami u njoj mogu i umiju naći. Divno je biti darovit, iako se dar ne nosi lako, zato nekima djeluje čudno da se neko naveliko divi malim stvarima. To mogu razumjeti sličnim darom obdareni i sami. Daroviti će lirski dar gospođe Slavke Daković doživjeti kao dar sopstvenog bića. Jer njena duša, kao ni duše drugih umjetnika, nije samo za sebe, no za sve nas. Kao ono što vele da se u jed-

noj kapi vode ogleda sav svijet, tako se i za ovu darovitu stihotvorku može reći da je okupila sav svijet oko sebe. Pa pjeva ili ne pjeva a pjesme se roje, i kao da nijesu pisane no kao da su odsjaji od njenog dara sami odaslani. Pa treba dara koji će da ih prepozna. Na te tragove nailazimo u svim njenim zbirkama. Haiku je samo jedna od mogućnosti, jedan od načina postojanja, pa i lirskog ispoljavanja na polju umjetnosti.

Imao sam i zadovoljstvo i čast da se bavim rukopisom Slavke Daković. Rukopis, sada već zbirka, uskoro knjiga, obojen je mnogim nijansama svijeta u kome ona sanja, svijeta tako bogatog da se čovjek pita da li još uvijek postoji takav pristup i svijetu i životu. Svijet je prebogat ali mu mi nijesmo dorasli, pa često kasno spoznamo šta smo propuštili. Pogotovu danas kad se sve pretvorilo u neko besciljno trkalište, u košmar koji je nametnula savremena civilizacija sa svojom tehnološkom revolucijom koja za sobom podiže toliko prašine da je prave vrijednosti teško i zapaziti. Autorka svjesno ne insistira na „čistom“ haikuu. Ima tu poređenja, ima metafore više nego što haiku može po(d)nijeti, ali u ovom slučaju ona (metafora) je neusiljena, prirodna, pa se samo u prvi mah takvom prepozna a onda se čita kao takvost, kao nešto što je zaista takvo, i nije ni u direktnom ni u skraćenom poređenju,

no samo takvo. Nekada su te tvorevine nešto između haikua i senrjua, nekada i senju, pa nekada i samo zanimljivo trostišje. Zapravo - to je uvijek zanimljivo trostišje, uspjela minijatura, pa malo li je - naprotiv. Nekada je autorka i sama poklanjala previše pažnje formalnim stranama ove forme, brojeći slogove, što uvijek ne donosi uspjeh, ali srećom i ne kvari ukupan utisak. Pjesme nije razvrstavala po godišnjim dobima (što nije obaveza ali jeste rasprostranjena praksa), već po nekim unutrašnjim ritmovima i ciklusima, ponekad ih - uspješno - motivski (i ne samo motivski) grupišući, u svojevrsne haiku cikluse, što je dalo zanimljive rezultate i detalje, a ukupan rezultat veoma uspjelim projektom. Uspjelim i drukčijim od drugih, što je još jedan dokaz pravoga puta. Pravoga puta krivudavim stazama haiku poezije.

U igri „žmurke sa životom“, igra žmurke ima brojna i ne baš lako dostupna značenja i natruhe. Jer, istina je, da sve je igra. I kad je žmurke zna se kada, gdje i kako. Igra žmurke je i kad se igra otvorenih očiju, tada pogotovu („vidi pod“ Popa, Vasko!). Naglasak, prednost, se daje osjetilima, ono što je u svakoj poeziji glavno, onom što je u osnovi življenja, da ne kažemo života, jer taj pojam nekada zna za sobom da povuče tačku. Ovdje se zaista radi o življenju, smislenom samo ako ga pre-

poznamo u trajanju, u beskonačnom, jer samo kao takvo ima smisao. Zato se u ove stihove ne ulazi lako, a kad se i proviri samo, onda se otvara „mozaik" i „treperenja" i osjeti „dodir tišine" - kako su, smisleno, odabrani naslovi ciklusa ove zbirke.

Obavio sam ovaj recenzentski zadatak, u bliskom susretu sa svjetovima Slavke Daković, uživajući u jednom životnom i umjetničkom pregnuću koje je iznjedrilo dragocjene darove. Šta drugo do da poželim da i drugi upoznaju taj svijet, a to će biti moguće knjigom koja je već napisana. Ovaj prvi čitalac je sa nestrpljenjem očekuje, i zbog sebe i zbog drugih. Posebno zbog ove više nego zanimljive autorke, koja svojim lirskim nježnim treperenjima bogati crnogorsku zbilju, razgoneći epske oblake, Crnoj Gori da doda još jednu mediteransku nijansu ljepote i dara.

Slavka Daković

Slavka Daković je rođena 25. II 1943. godine u Kobiljem Dolu (Cetinje).

Do sada je objavila zbirke pjesama:

- „*Snoviđenje*” (1983),
- „*Lipe poetese*” (1988),
- „*Licem u lice*” (1995),
- „*Usamljeno ljeto*” (1996),
- „*Sa druge strane rijeke*” (2005),
- „*Hodočasni soneti*” (2006),
- „*Treperenja*” (2010),

Nagrade i priznanja:

1. „*Trinaesti novembar*” - nagrada oslobođenja Cetinja (1978)
2. „*Marko Mašanović*” za 1986. godinu
3. „*Zlatna povelja*” na JU-ME Festivalu poezije, Subotica, 2004.
4. „*Zlatna povelja*”, III Međunarodni festival poezije, Novi Sad, 2004. godine
5. „*Povelja za najšepšu rimu*”, JU-ME Festivalu poezije, Subotica, 2005. godine
6. „XVIII JU međunarodni festival poezije, Subotica 2007. godine „*Povelja za visoko rodoljublje*”,
7. Virpazar, 2003, godine II nagrada za pjesmu o vinu
8. Virpazar, Festival vina i ukljeve, Specijalna nagrada za poemu o vinu 2006. godine

Član je Udruženja crnogorskih haidina.
Zastupljena je u antologiji Dušana Đurišića.

Živi i stvara na Cetinju

SADRŽAJ

Haiku mozaik	5
Akordi	7-8
Pahulje	9-10
Nesanica	11
Na peronu	12
Do sunca	13-14
Gozba	15
Zalazak sunca	16
Skrivene čini	17
Žmurke sa životom	18
Mjesec	19-20
Bura	21-22
Prepoznavanje	23
Jutro	24-25
Metamorfoza	26-27
Orao	28
*	29-30
U noći	31
Kao cvijet	32
Slika	33
Jasika	34
More	35-37
Treperenja	38

Ljubav	39-42
Breza	43-44
Zvijezde	45-46
Na balkonu	47
*	48-49
U noći	50-51
Predjeli	52
Narcis I	53
Narcis II	54
Narcis III	55
Dodir tišine	56
Latice	57-61
Školjka	62-64
*	65-87
Recenzija	89
Bilješka o autoru	95

CIP